24/04/2021

Η Γενοκτονία των Αρμενίων: 106 χρόνια αγώνα για δικαιοσύνη

/ Επικαιρότητα

- Του Θεοφάνη Μαλκίδη, διδάκτορα Παντείου Πανεπιστημίου και μέλους της Διεθνούς Ένωσης Μελετητών των Γενοκτονιών, η οποία το 2007 αναγνώρισε τη Γενοκτονία των Αρμενίων, των Ελλήνων και των Ασσυρίων

Η φράση του Χίτλερ «Ποιος θυμάται τους Αρμένιους;» είναι η επιβεβαίωση ότι το έγκλημα των Νεότουρκων και των Κεμαλικών εναντίον των Αρμενίων και των άλλων λαών, ανάμεσά τους και ο Ελληνικός, δεν τιμωρήθηκε, άρα μπορεί να επαναληφθεί. Και όντως έτσι έγινε με το Ολοκαύτωμα, με τα Ναζιστικά εγκλήματα από το Δίστομο μέχρι τα Καλάβρυτα.

Η Γενοκτονία των Αρμενίων, μαζί με αυτή εναντίον των Ελλήνων είναι τα πρώτα μαζικά εγκλήματα του 20ου αιώνα. Ατιμώρητα, χωρίς κάθαρση, χωρίς Νέμεση. Αυτό όμως που δεν έπραξε η διεθνής κοινότητα, το πράττουν οι λαοί, όπως ο Αρμενικός ο οποίος έχει αντιληφθεί εδώ και δεκαετίες το χρέος του. Μεγάλο, ιστορικό, ανθρώπινο, ηθικό, πολιτικό.

Είναι βέβαιο ότι χωρίς αυτούς τους ανθρώπους στην Αρμενία και τη Διασπορά, οι περιοχές της Αρμενίας, της Μικράς Ασίας, του Καυκάσου, του Πόντου, της Θράκης, του Κουρδιστάν, που γνώρισαν και γνωρίζουν

μέχρι σήμερα, πολλά και συνεχή εγκλήματα, αλλά και ολόκληρος ο κόσμος, θα μάθαινε τη συρρικνωμένη εκδοχή της Αρμενικής ιστορίας. Και το χειρότερο: θα γνώριζε την Νεοτουρκική και τη Κεμαλική της εκδοχή.

Η εμπειρία μου με τους Αρμένιους συναδέλφους στο διεθνή αγώνα αναγνώρισης απέναντι στην άρνηση της Τουρκίας είναι συγκινητική. Για αυτό τέτοια ημέρα, την 24η Απριλίου, όπου οι Αρμένιοι και όλοι οι συναγωνιστές τους τιμούν τη Μνήμη των θυμάτων, οφείλουμε να συνεχίσουμε την πορεία αλήθειας και ιστορίας.

Προσωπικώς θα πρέπει να ευχαριστήσω την Αρμενική Εθνική Επιτροπή Ελλάδας η οποία μου έχει δώσει τη δυνατότητα, πολλές φορές και σε πολλές χώρες, να είμαι μαζί τους στο δίκαιο αγώνα. Είναι τιμή αλλά και μεγάλο χρέος για έναν Έλληνα να βρίσκεται και να μιλά στο Γερεβάν, στην πρωτεύουσα της Αρμενίας, στο Μουσείο και το Ινστιτούτο της Γενοκτονίας, να φυτεύει ένα δέντρο και να ακουμπά ένα άνθος στο μνημείο της Γενοκτονίας, να κάνει την ίδια πορεία μαζί με εκατοντάδες άλλες Αρμένιους. Με ανάλογες πράξεις μπορεί ένας Έλληνας, ένας άνθρωπος να νιώσει πολλά.

Οφείλω να ευχαριστήσω το Κοινοβούλιο της Αρμενίας για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων για την οποία σε μετάφραση της Τεχμινέ Μαρτογιάν του Μουσείου της Γενοκτονίας, έγραψα το βιβλίο στην Αρμενική γλώσσα. Η αναγνώριση ήταν μία σημαντική και αναγκαία κίνηση.

Το ζήτημα της Γενοκτονίας των Αρμενίων- είμαι ένας απόγονος των διασωθέντων του Ελληνικού Ολοκαυτώματος του 1922- μας αφορά πλέον όλους. Αρμένιους, Ασσύριους, Έλληνες, όλη την Οικουμένη. Και επειδή είναι ένα πανανθρώπινο αίτημα, θα λάβει σύντομα τη θέση που του αξίζει στην ανθρώπινη και πολιτική ιστορία. Αναγνώρισης, δικαίωσης, αποκατάστασης, επανόρθωσης. Μετά τη Σταύρωση έρχεται η Ανάσταση, μετά το σκοτάδι το φως, μετά τη δολοφονία, η αναγέννηση.

Ο Αγώνας της αναγνώρισης και της αλήθειας παρά τα εμπόδια, τις δυσκολίες και τις δοκιμασίες, σε δύσκολους καιρούς και συνθήκες, έφερε αποτελέσματα. Οι συνεχείς αναγνωρίσεις της Γενοκτονίας των Αρμενίων από κράτη και φορείς, είναι αποτέλεσμα του αυτοσεβασμού, της εντιμότητας της συνέπειας και της σοβαρότητας που διακρίνει τους αγωνιστές της αναγνώρισης. Αρμένιους, αλλά και χιλιάδες συνοδοιπόρους των Αρμενίων σε όλον τον πλανήτη.

Εκατόν πέντε χρόνια (το κείμενο δημοσιεύτηκε στις 24 Απριλίου 2020) μετά την κορύφωση της Γενοκτονίας των Αρμενίων, ο Αρμενικός λαός και οι συμπαραστάτες του, ως αποτέλεσμα της προσπάθειας που κάνουν, θα δουν και

άλλους καρπούς της αγωνιστικότητάς τους. Παρά το έγκλημα που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, από το ίδιο καθεστώς που συνεχίζει να δολοφονεί τους λαούς, από το Χραντ Ντινκ, μέχρι το Κουρδιστάν και τη Συρία, η δικαιοσύνη και η αλήθεια θα νικήσει!

Ήταν **24 Απριλίου του 1915** όταν ξεκίνησε η εξόντωση των Αρμενίων από τους **Τούρκους,** ενώ υπολογίζεται ότι έχασαν βίαια τη ζωή τους από **800.000 έως και πάνω από 1.500.000 άνθρωποι.**

Υπενθυμίζεται ότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν είπε χθες (Παρασκευή 23 Απριλίου) στον Τούρκο ομόλογό του, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, στην τηλεφωνική επικοινωνία που είχαν, ότι σκοπεύει να αναγνωρίσει ως γενοκτονία τις σφαγές και τις αναγκαστικές εκτοπίσεις των Αρμενίων το 1915.

Η Ουάσινγκτον επικαλείται “ανακοίνωση” που αναμένεται το Σάββατο για τη “Γενοκτονία των Αρμενίων”

Την πληροφορία αυτή μετέδωσε το πρακτορείο Reuters, επικαλούμενο πηγές που έχουν γνώση της συζήτησης μεταξύ των δύο ηγετών.

Ο εκπρόσωπος της Αρμενικής Εθνικής Επιτροπής Ελλάδος Κερόπ Εκιζιάν στο κανάλι OPEN μιλά για την γενοκτονία στο 28:06:

Η ελληνική σημαία μπροστά στην άσβεστη φλόγα στο μνημείο Γενοκτονίας Τζιτζερνακαπέρτ στο Ερεβάν, μαζί με τις σημαίες όλων των χωρών που έχουν αναγνωρίσει τη Γενοκτονία των Αρμενίων.

Η ιστορία της Γενοκτονίας των Αρμενίων

Η πρώτη γενοκτονία του 20ου αιώνα, με τη συστηματική εξόντωση ενάμισυ εκατομμυρίου ανθρώπων από τις Οθωμανικές αρχές την τριετία 1915-1918. Υπήρξε ο προάγγελος του Εβραϊκού Ολοκαυτώματος, κατά τη διάρκεια του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου.

Στα τέλη του 19ου αιώνα, οι Αρμένιοι, ένας πανάρχαιος χριστιανικός λαός της Εγγύς Ανατολής, μοιράζονταν μεταξύ της Ρωσίας και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στην τσαρική Ρωσία ζούσαν κάτω από ένα σχετικά ανεκτικό καθεστώς (αν και δεν έλειπαν μαζικοί εκρωσισμοί), αλλά στην Οθωμανική Αυτοκρατορία υφίσταντο παντός είδους διωγμούς, όπως και οι άλλοι χριστιανικοί λαοί της αυτοκρατορίας (Έλληνες, Ασσύριοι κλπ).

Με την ανάδυση των εθνικισμών, ο Σουλτάνος τούς υποπτευόταν για αποσχιστικές τάσεις, ενώ και οι Ρώσοι, που εποφθαλμιούσαν εδάφη του «μεγάλου ασθενούς», υπέθαλπαν τις όποιες φιλοδοξίες τους. Έτσι, ο Αβδούλ Χαμίτ Β’ δεν δίστασε να

προβεί σε άγριους διωγμούς εναντίον των Αρμενίων της επικράτειάς του, με αποκορύφωμα τις σφαγές στο Σασούν (1894), τις μαζικές εκτελέσεις της διετίας 1895-1896, που στοίχισαν τη ζωή σε 300.000 Αρμενίους.
Η επικράτηση των Νεοτούρκων τον Ιούλιο του 1908, παρά τις αρχικές ελπίδες που γέννησε, δεν άλλαξε την κατάσταση για τους χριστιανούς της αυτοκρατορίας. Αντί για τον σεβασμό των συνθηκών και την πραγμάτωση των μεταρρυθμίσεων, όπως είχε υποσχεθεί, το νέο καθεστώς προέβη σε νέους διωγμούς των Αρμενίων τον Απρίλιο του 1909 στα Άδανα και την ευρύτερη περιοχή της Κιλικίας.

Η συστηματική, όμως, εξόντωση των Αρμενίων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έγινε κατά τη διάρκεια του Α’ Παγκοσμίου Πολέμου, όταν ο σουλτάνος και ο τσάρος βρέθηκαν σε διαφορετικά στρατόπεδα. Το σχέδιο του Υπουργού Εσωτερικών, Ταλαάτ Πασά, μπήκε σε εφαρμογή στις 24 Απριλίου του 1915, με τη σύλληψη 250 επιφανών Αρμενίων στην Κωνσταντινούπολη, οι οποίοι εκτελέστηκαν το ίδιο βράδυ. Η 24η Απριλίου έχει καθιερωθεί ως Ημέρα Μνήμης για την Αρμενική Γενοκτονία και τιμάται κάθε χρόνο από την Αρμενική διασπορά.

Απαγχονισμοί Αρμενίων στο Χαλέπι το 1915

Αμέσως μετά άρχισαν ομαδικές σφαγές του αρμενικού λαού στην Ανατολική Μικρά Ασία. Χαρακτηριστικό είναι το τηλεγράφημα του Ταλαάτ στις 28 Απριλίου 1915 προς τους νομάρχες των περιοχών αυτών: «Αποφασίσθηκε να τεθεί τέρμα στο ζήτημα των Αρμενίων με εκτόπισίν τους στις ερήμους και την εξόντωση αυτού του ξενικού στοιχείου». Έως το 1918 πάνω από ενάμισυ εκατομμύριο Αρμένιοι έχασαν τη ζωή τους ή αναγκάστηκαν να εκπατριστούν.

Η γενοκτονία του 1915 παρέμεινε ατιμώρητη από τη διεθνή κοινότητα, παρότι η Οθωμανική Αυτοκρατορία, ως σύμμαχος των Κεντρικών Δυνάμεων, βρισκόταν στους ηττημένους του Α’ Παγκοσμίου Πολέμου. Ο Αδόλφος Χίτλερ τη χρησιμοποίησε ως παράδειγμα για να δικαιολογήσει το Εβραϊκό Ολοκαύτωμα. «Ποιος μιλάει σήμερα για τον αφανισμό των Αρμενίων;» διερωτήθηκε το 1939.

Η Αρμενική Γενοκτονία ήταν εν γνώσει των Γερμανών, συμμάχων των Οθωμανών στον Μεγάλο Πόλεμο, οι οποίοι όμως επέβαλαν καθεστώς λογοκρισίας στην πατρίδα τους. Ο μόνος πολιτικός που προσπάθησε μάταια να καταγγείλει την εξόντωση των Αρμενίων ήταν ο σοσιαλδημοκράτης Καρλ Λίμπκνεχτ, μετέπειτα ιδρυτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Γερμανίας, στις 11 Ιανουαρίου 1916. Η ιστορική έρευνα έχει φέρει στο φως ντοκουμέντα ότι οι Γερμανοί ενθάρρυναν τους Οθωμανούς στην εξόντωση των Αρμενίων, επειδή τους θεωρούσαν προσκείμενους στους Ρώσους.
Μόλις το 2015 η Γερμανία υπαναχώρησε από τη σταθερή μέχρι τώρα άρνησή της

να χρησιμοποιήσει τον όρο «γενοκτονία» για την εξόντωση των Αρμενίων από τους Οθωμανούς Τούρκους, υποκύπτοντας στις πιέσεις βουλευτών.«Η σφαγή των Αρμενίων πριν από 100 χρόνια υπήρξε γενοκτονία, το κλασικό παράδειγμα εθνοκάθαρσης, μαζικής καταστροφής και απέλασης», δήλωσε ο πρόεδρος της Γερμανίας Γιοακίμ Γκάουκ, κατά την διάρκεια επιμνημόσυνης δέησης που έγινε σε ναό του Βερολίνου στις 23 Απριλίου.

Η Τουρκία, ως διάδοχο κράτος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ποτέ δεν παραδέχτηκε τη Γενοκτονία των Αρμενίων. Υποστηρίζει ότι επρόκειτο για μία επιχείρηση καταστολής κατά εκείνων των Αρμενίων, που είχαν συνεργαστεί με τις ρωσικές δυνάμεις εισβολής στην ανατολική Τουρκία και ότι οι νεκροί δεν ξεπερνούσαν τις 300.000. Η δήλωση συγγνώμης του Τούρκου πρωθυπουργού Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογκάν προς τα εγγόνια των θυμάτων στις 23 Απριλίου του 2014, ίσως να είναι το προμήνυμα αλλαγής της στάσης της Άγκυρας.
Μέχρι το 2015, 25 χώρες έχουν αναγνωρίσει τη Γενοκτονία των Αρμενίων (Αργεντινή, Βέλγιο, Καναδάς, Χιλή, Κύπρος, Ελλάδα, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λιθουανία, Λίβανος, Ολλανδία, Πολωνία, Ρωσία, Σλοβακία, Σουηδία, Ελβετία, Ουρουγουάη, Βατικανό, Βενεζουέλα, Αρμενία, Αυστρία, Βολιβία, Τσεχία, Συρία) και διεθνείς οργανισμοί, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) ,το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Κοινή Αγορά του Νότου (Mercosur). Τη Γενοκτονία των Αρμενίων έχουν αναγνωρίσει, επίσης, οι 43 από τις 50 πολιτείες των ΗΠΑ, τέσσερις περιοχές της Ισπανίας (Βασκωνία, Καταλονία, Βαλεαρίδες Νήσοι, Ναβάρα), η Σκωτία, η Ουαλία και η Βόρειος Ιρλανδία από τη Μεγάλη Βρετανία και δύο περιοχές της Αυστραλίας (Νέα Νότιος Ουαλία και Νότια Αυστραλία).

Πηγή ιστορικού: sansimera.gr